

افغانستان کرکټ؛ ستونزي او حل لاري

کله چې څو کاله مخکې افغان کرکټ لوبډلې په آسیایي سیالیو کې لومړی مقام تر لاسه او ورپسې نړۍ والو لوبو ته د غوراوي په سیالیو کې له جرسي لوبډلې څخه د لوبې په کتلو سره، د پنځم دېوېژن سیالو کې لومړی مقام تر لاسه کړي، ډېرو دوستانو داسې فکر کاوه چې افغان کرکټ لوبډله کولای شي په ډېره لېږه موده کې وده وکړي او د نړۍ په کچه به سیالی تر سره کړي، چې همداسې هم وشو. که څه هم کرکټ لوبډله له مالي پلوه ډېره خواره وه او حتا په سیالیو کې به یې ځانته خپله ډیګ کاوه او چپس به یې خورل؛ خو د افغانستان لپاره یې په څلورم، درېیم، دویم دېوېژنونو کې یې پر له پسې اتلولی وگټلي او د لومړي دېوېژن په سیالو کې یې له سترو لوبډلو لکه، هالند، کنیا او ایرلند سره لوبې وکړي؛ اما له بده مرغه چې نړۍ والو لوبو ته یې لاره پیدا نه کړه؛ خو د یو ورځنیو سیالو حق یې تر لاسه کړ. دا هغه هڅې وې چې د لومړي ځل لپاره یوه لوبډله یې د افغانستان لپاره کوي، په سلگونه زره هېوادوال ورته خوشاله ول او تل به یې د راډیو گانو له لارې د کرکټ په هکله خبرونه څارل، خوشالي او دعاگانې به یې ورته کولې.

له هغې مودې را پدېخوا تل کرکټ لوبډلې د خلکو په زړونو کې ځای موندلی او هرې بریا ته یې خوشالیږي او له هرې ماتې وروسته پریشانې او خپه دي ته و او سر له سبا افغانستان کرکټ له منځه ځي، شاید لامل د ډېرې مینې له وجې وي. ټول دوستان پوښتنې کوي ولې داسې وشول؟ ولې په هغه وخت کې چې ددې شونتیا وه چې افغان کرکټ لوبډله له هندوستان څخه لوبه وگټي ورته وې بابلوده، ولې افغانستان کرکټ لوبډله د انگلستان پر وړاندې په ډېرې آسانی سره له مخې پورته شوه؟ دا هغه پوښتنې دي، چې هڅه شوې تر یوې کچه پرې خبرې وشي.

په سره کې خو لکه، ځینو دوستانو نه غواړم د کرکټ بورډ له پخوانیو او یا هم له اوسنیو چارواکو څخه ملاتړ او یا یې هم بد ووايم، ددې لپاره چې نه یوازې پخواني کسانو کرکټ ته کار ونه کړ؛ بلکې اوسنیو یې هم څه نه دي کړي او لیاقت یې هم نه لري. دلته یوازې غواړم دا ووايم چې څه باید وشي؟ څرنگه کولای شو خپل کرکټ له هغه ناورین څخه چې اوسمهال کنیا، هالند او په پیاوړو لوبډلو کې زمبابوې ورسره لاس او گربوان دی، افغانستان ورسره مخ نه شي؟ هغه ډول چې په دې ورستیو میاشتو کې لیدل کېږي افغان کرکټ لوبډله د تېرو کلونو په پرتله پکې ډېر بدلون نه دی راغلی، حتا زه ویلی شم، چې تر دوو کلونو مخکې په ډېرو برخو، له هغې ډلې په توپ نیونه (فیلډنگ) او توپ وهنه (بیټ انګ) کې لا ضعیفه شوې ده، د ۲۰۱۰ زیږدي کال د ۲۰ اوریزو نړۍ والو لوبو په غواړي کې مو ایرلنډ ته سخته ماتې ورکړه؛ خوا دا ځل یې مور ته سخته ماتې راکړه. هغه ډول چې مو په ۲۰۱۰ زیږدي کال شل اوریزو لوبو کې له سوېلي افریقا څخه ماتې وخوړه په هماغه شان مو له انگلستان څخه ماتې ومنله.

ولې داسې وشول؟ څه باید وشي، زه فکر کوم په سر کې افغانستان دې ته اړتیا لري، چې په کرکټ بورډ کې اصلاحات راولي او هغه صادق کسان چې له وطن او کرکټ سره مینه ولري باید پر دندو وگارل شي. تر ټولو بڼه به دا وي چې د ملي ټیم له پخوانیو لوبغاړو څخه کار واخیستل شي، ددې لپاره چې هغوی کولای شي په مینې سره دا دنده پر مخ بوځي.

دویم، دا چې افغانستان کرکټ لوبډله نشي کوالی لکه، کبیر خان غونډې کس یې روزونکی وي، ددې لپاره، چې کبیر خان هغه څوک نه دی چې افغانانو ته کرکټ وښيي، اما له بده مرغه زموږ د کرکټ بورډ ځینو نا اهلو کسانو داسې فکر کاوه چې گواکې، ده پاکستان لوبډلې سره لوبه کړي، همدې لپاره به افغانستان لوبډلې لپاره به بڼه وي، په داسې حال کې، چې خپله کبیر خان د یوو توپ اچوونکي (باولر) په توګه پاکستان لوبډلې لپاره یوازې ۵ تیسټ سایلې او ۱۰ یو ورځنې لوبې کړي دي، چې دومره بڼه هم نه دی ځلېدلې. کبیر خان د پاکستان لوبډلې، نه یوازې له لومړي درجې لوبغاړو څخه و؛ بلکې له دویمې او درېیمې درجې لوبغاړو څخه هم نه گڼل کېده. له بلې خوا، کبیر خان د کرکټ

روزونکي په توگه ښه تاريخ هم نه لري شايد د افغانستان له لوبډلې مخکې يې ښه دنده د اماراتو کرکټ لوبډلې روزنه وي.

افغانستان کرکټ لوبډله اوس نړۍ واله لوبډله ده او بايد ښه روزونکي، چې نړۍ واله تجربه او خپله هم د کرکټ ښه لوبغاړی وي، اړتيا لري. زما په اند افغانستان داسې روزونکي ته، چې يو توپ و هونکي يا بېټسمن وي ډېره اړتيا لري. اوسمهال ډېر شمېر ټکره لوبغاړي شته، چې په خپله هم ښه توپ و هونکي، وېکټ ساتونکي او هم ښه فيلډران دي، چې افغانستان کرکټ بورډ کولای شي له هغوی څخه کار واخلي. له بده مرغه خپله افغانستان هم په يادو برخو کې ډېرې ستونزې لري، که چېرې داسې څوک پيدا شي، دا به د افغانستان کرکټ او د کرکټ راتلونکي لپاره به ډېره اغېزمنه وي. افغانستان کرکټ بورډ بايد داسې کس ته دنده ورته کړي، چې يوازې د سياليو پر مهال د لوبډلې روزونکي وي، روزونکي بايد لير تر ليره په خپله هېواد کې شتون ولري؛ څو وکړای شي ملي لوبډلې او را تلونکي ته ښه ځوانان او تنکي ځوانان پيدا کړي او تر څنګ يې خپله کرکټ بورډ ته سلا هم ورکړي، چې څرنگه کرکټ کولای شي، وده او پراختيا ورکړي.

له بلې خوا اوسمهال مور په کرکټ لوبډلې کې هم ځينو اصلاحاتو ته اړتيا لرو، که چېرې پلې نشي څو کاله وروسته به مو کرکټ له ستر ناورين سره مخ شي. په سر کې فکر کوم افغانستان کرکټ لوبډله بايد په يو ورځنيو او شل اوريزو سياليو کې نوي لوبډلمشران (کپټان) وټاکي او د ملي ټيم اوسنی کپټان نوروز منگل دي بايد نورو لوبغاړو، لکه محمد نبي يا هم شهزاد محمدي په څېر کسانو ته وخت ورکړي؛ څو په راتلونکې کې وکړای شي د لوبډلې کپټان شي، خپله نوروز منگل بايد په ټيسټ سياليو کې د افغانستان کرکټ ملي لوبډلې کپټان وي.

لوبغاړو کې هم بايد اصلاحات راشي اوسمهال مور سم اوپنران يا د لوبې پيل لوبغاړي نه لرو، د پيل لوبغاړي بايد داسې کسان وي چې وکړای شي تر يوې مودې لپاره په ميدان کې پاتې شي چې له بده مرغه اوسمهال دا نه ترسترگو کيږي. اوسمهال کله کریم صادق له شهزاد سره او يا هم نوروز منگل له شهزاد سره را دننه کيږي او يا هم هرې لوبې ته په کتو سره اوپنراهم بدليري او را بدليري، چې دا کار هم له علمي کرکټ سره سر نه لگوي.

بل دا چې د ټيسټ، يو ورځنيو او شل اوريزو سياليو لپاره بايد لوبغاړي وټاکل شي، له بده مرغه ډېر کلونه کيږي چې مور په ټيسټ، يو ورځنيو لوبو، او شل اوريزو لوبو لپاره يوه لوبډله لرو، چې دا خپله هم ستونزې زېږي، لوبډله بايد د لوبې له ډول سره وټاکل شي، که چېرې ځير شو، نوروز منگل، گلبدین نايب، اصغر ستانکزی، کریم صادق او نور علي ځدران هم په ټيسټ، يو ورځنيو، او هم شل اوريزو لوبو کې لوبېږي، چې زما په اند په يادو لوبغاړو کې ځينې توپيرونه شتون لري، له دوی څخه نوروز منگل او گلبدین نايب په بشپړه توگه توپير لري، گلبدین نايب، چې دواړه هم بېټسمن او هم باولر دي کولای شي په شل اوريزو او يو ورځنيو لوبو کې اغېزمن وي؛ خو زه فکر نه کوم چې هغه دي وکړای شي په ټيسټ سياليو کې وځلېږي همدارنگه نوروز منگل، چې تر ډېره بريده يو ورځنيو او ټيسټ سياليو لپاره ښه لوبغاړی دی، په شل اوريزو لوبو کې دومره ښه نه دی ځلېدلی. دا توپير د نړۍ په مشهورو ټيمونو کې هم شتون لري، لکه په انگلستان کې البستر کوک چې د يو ورځنيو سياليو کپټان او په ټيسټ سياليو کې لوبېږي؛ اما په شل اوريزو لوبو کې شتون نه لري.

له بده مرغه افغانستان کرکټ لوبډله هم په نړۍ واله سطحه او هم په ډېره ټيټه کچه سياليو کې، يوه لوبډله ميدان ته ليري، چې دا هم د راتلونکې کرکټ لپاره ښه کرنه نه ده. که چېرې ځير شو افغانستان هم له استراليا، هندوستان او پاکستان ټيم سره خپله اوسنی لوبډله ميدان ته ولېږله هم ورو ټيمونو، لکه نيپال، بوتان او داسې نورو لوبډلو سره، دلته بايد لوبډله او کپټان سره توپير ولري او له ورو لوبډلو سره بايد تر ډېر بريده ځوانانو ته چانس ورکړل شي چې وکړای راتلونکې لپاره چمتو شي.

له بلې خوا، کرکټ بورډ هم په دې هڅې کې دی، چې د نړۍ له مشهورو ټيمونو سره لوبې وکړي، زه فکر نه کوم چې يوه لوبډله دي وکړای شي له يو څو لوبو سره پياوړي شي، افغانستان کرکټ بورډ بايد ددې پر ځای چې د نړۍ له مشهورو ټيمونو سره يو ورځنی لوبې واخلي دا به ښه وي چې د يادو ټيمونو له اي لوبډلو سره د لوبې لپاره لاره هواره کړي. دا څو گټې لري، له يوې خوا د نړۍ مشهورو هېوادونو، لکه استراليا، انگلستان، سويلي افريقا او

هندوستان ای لوبډلې د افغانستان تر ملي لوبډلې پیاوړې دي او په یادو تیمونو کې هم د ملي لوبډلې لوبغاړي شته، دا به له افغانستان سره مرسته وکړي؛ څو لومړۍ درجه کرکټ وکړي، که چېرې وگورو، افغانستان کرکټ لوبډلې ونشو کړای د پاکستان ای لوبډلې ته ماته ورکړي او له پاکستان څخه یې په درې واړه لوبو کې ماتې وخوړه، دا ددې څرگندونه کوي چې افغانستان کرکټ لا ډېر کار ته اړتیا لري. له بلې خوا زه فکر کوم دا به د افغانستان کرکټ بورډ او یادو تیمونو لپاره هم آسانه وي، چې سره هوکړې ته ورسېږي.

له یادو کړنو سره، افغانستان کرکټ بورډ باید په کرکټ کې ریښتونی ووسي، هغه دا چې، له ۱۹ کلنو څخه لېږ عمره لوبډله کې هغه کسان ور گډ کړي، چې ریښتیا هم له ۱۹ کلنو څخه یې عمر ونه لیر وي. د سړ کال د ۱۹ کلنو نړۍ والو سیالیو کې له یو څو لوبغاړو څخه پرته، افغانستان کرکټ بورډ هغه لوبډله لېږلې وه، چې ۴ کاله مخکې یې لېږه هم نیوزیلنډ سیالیو ته لېږلې وه. زه په زغرده ویلی شم، چې ډېر لوبغاړي، له هغې ډلې نور الحق ملکزی، افتاب عالم، یمن احمدزی، جاوید احمدی او ځینې نور لوبغاړي له ۱۹ کلنو څخه لیر عمر ونه لري، دا په دې مانا نه ده چې زه له دوی سره کومه دښمني لرم، دا ددې لپاره وایم، که چېرې کومې لوبډلې شکایت کړی وای او نړۍ وال کرکټ شورا هم څېړنې ترسره کړي وای، دا به هم کرکټ بورډ او هم یادو لوبغاړو په زیان پای ته رسېدلې وای، شاید حتا د ډېرو کلنو لپاره افغانستان کرکټ لوبډله له سیالیو څخه بې برخې شوې وای. ددې لپاره څرنګه امکان لري یوه لوبډله هم ۴ کاله مخکې له ۱۹ کلنو څخه لیر عمر ولري او یاد لوبغاړي لا تر اوسه له ۱۹ کلنو څخه لیر عمر ونه ولري. دا ددې مانا ورکوي، چې ۴ کاله مخکې افغانستان د ۱۹ کلنو نړۍ والي سیالیو ته د ۱۵ کلنو ځوانان لوبډله لېږلې وه، چې نه زه او نه تاسې داسې فکر کوئ.

له دې سره سم هېواد ولایتي سیالیو کې هم، ډېر داسې ځوانان شته، چې د ځینو ولایتونو په لوبډلو کې لوبېږي، چې حتا هغه ولایتونو ته نډې تللي او هغه ولایتونو پورې اړوند هم نه دي، چې له بده مرغه کرکټ بورډ هم دا کړنو ته لاره هواره وي. دا کړنې نه یوازې کرکټ پرمختیا لپاره ښې دي؛ بلکې په زیان دی. ددې لپاره چې کرکټ بورډ په رښتوني توګه هڅه نه ده کړې او یاد ټکو د مخنیوي لپاره لاس په کار شوی دی؛ څو له داسې بې نظمۍ څخه مخنیوی وکړي.

له یادو خبرونو سره سره افغانستان کرکټ بورډ باید راتلونکو نړۍ والو سیالیو لپاره ځینو ځوانانو لکه گلبدین نایب، نجیب خدران، جاوید احمدی، افتاب عالم، دولت احمدزی، شبیر نوري، افسر خان، محب الله، حشمت الله شهیدي او ځینو نور لوبغاړو باندې ډېر کار وکړي په ځانګړي توګه له افتاب عالم پرته نورو لوبغاړو باندې د توپ وهنې په برخې کې ډېر کار وکړي، چې لیر تر لېږه وکړای شي ښه کرکټ وکړي.

که چېرې هغه برخې چې پورته ورته نغوټې وشوې عملي شي دا به نه یوازې د افغانستان کرکټ اوسني لوبډلې لپاره؛ بلکې په نړۍ واله کچه د افغانستان د کرکټ را تلونکي لپاره ډېره اغیزمنه وي، د هغې ورځې په هیله!

پای